

Človek s črnimi očali

Delo na našem tokijskem zavetišču za otroke brez staršev je zahtevalo razne posamezne akcije, a zmeraj s priporočili v obliki pisem ali vizitk ali – bolj redko – telefonskega povabila na obisk. Meni je skoraj zmeraj pomagala priletna japonska katoličanka, vdova po možu, japonskem fiziku, ki je na smrtni postelji postal katoličan. Še to srečo sem imel, da je ta moja socialna pomočnica gopa Káneko izhajala iz politično vplivne japonske družine z nekaj stoletij starimi koreninami. Poleg Božje Previdnosti dolgujem prav tej gospe velik del svojega gradbenega misijonskega uspeha. Naš dobri Gospod Jezus prav posebej ceni delo za takorekoč zavržene otroke; v začetku smo lahko skrbeli le za 13 otrok, zdaj pa jih ima zavetišča – 78!

Danes me pri "beračenju" gospa Káneko ne spremlja; bolna je, počivati mora. Kljub temu, da sem na postaji ene stranskih prog iz enega glavnih japonskih mest, ki se imenuje (po naše pisano) Kjóto, je popoldanski promet živahen. Kar dosti ljudi končuje delo ob dveh popoldne, vsaj v tistih dneh po vojski, ko je bilo treba štediti s telesnimi močmi. Ker moram še nekaj časa čakati, se umaknem v ozadje, ne da bi izgubil pregled prihodov in odhodov vlakov v razne smeri. Nekatero proge imajo dve vrsti vlakov: brzce, ki se med potjo ustavijo le redko, in navadne vlake, ki upoštevajo vmesne postaje. Nekaj teh postaj iz glavnega mesta je dvotirnih: v trenutku prihoda pričakovanega vlaka zapusti postajo vlak v isto smer, navadno skoraj poln.

Na pol poti do vlaka se pojavi mož s črnimi očali, s prtljago v levi in desni roki in vstopi v vlak v zadnjem trenutku, ko se za zadnjim potnikom vrata avtomatično zapro in se vlak v naslednjem trenutku premakne in skoraj takoj poveča brzino.

Ploščad, namenjena potnikom, je precej široka. V njenem kotu je Informacijski urad in od tam se zaslišijo razburjeni glasovi v angleščini. Vmes so trenutki, ki so najbrž izpolnjeni z nerazločnimi besedami; v tistem času so imeli Japonci tečave z razumevanjem angleščine in so reagirali počasi in mirno. Vprašam starejšega človeka ob sebi:

»Za kaj gre?«

Zmaje z glavo: »Natančno ne vem. Zdi se, da je nekdo ukradel gostu dva kovčka, ki ju je bil pustil pred uradom, kjer je iskal informacije.«

»In najbrž bo krivec snel črna očala, si nadel očala druge barve ali pa sploh nobenih in bo med potjo izstopil.«

Moj sosed se malce nasmehne: »Vojske je sicer konec, ljudje smo pa takšni kot prej ...«

Ker je prijazen in nevsiljiv, nadaljujem s pogovorom:

»Naslednji vlak gre v zdravilno kopališče Arášijáma (po naše pisano, a drugi del imena "jáma" ne pomeni anše jame). Prijatelji me čakajo. Morda bom v kopališču dva, tri dni.«

Prijazni gospod potegne iz plašča vizitko:

»Moje ime je Ákira Sakegáua. Imam majhno restavracijo blizu enega od zdravilišč in v čast mi bo, če me boste obiskali.«

S prikonom mi izroči vizitko. Tudi jaz se mu rahlo priklonim. V množici potnikov ga nekdo pokliče po imenu, jaz pa skočim na vlak, ki z neke vrste sireno naznanja takojšen odhod.

Reka Oi (izgovorjena razločno z dvema soglasnikoma) teče skozi kraj, ki je slikovito "razstavljen" na hribih, posejanih z različnimi drevesi in - prav zdaj - z žareče rdečimi cvetovi japonskih češenj. Celo pokopališče je en sam cvetoči vrt. Saj bi táko moralo biti - po Kristusovem načrtu ...

Na obeh straneh reke so kopališča, dostop na obe strani pa je čez most Tōgetsukjē (po naše pisano). Zadnji zlog "kjē" pomeni most; vmesni "getsu" pomeni luno; "tō" pa, vsaj v krajevni govorici, pomeni randevu ali ljubezenski sestanek med mostom in polno luno. Kar seveda privlačuje obiskovalce. Še danes mi je žal, da sem nekje izgubil prepis kitajskih znakov, ki so vrezani v granit mostu in ki jih je treba brati po stari lokalni tradiciji.

Prijatelji so prišli s svojimi družinami. To je omogočilo dejstvo, da je eden od naših sodelavcev na eni tokijskih železniških postaj z denarjem, ki mu je ostal od nakupa živil, takorekoč mimogrede kupil eno samo srečko državne loterije in - zadel, menda drugo nagrado, ki pa ni bila majhna ...

Zmenimo se, da se čez dva dni spet dobimo na glavni postaji zdravilišča in se skupaj vrnemo v Tokio. Če se prav spominjam, je bil za nekatere otroke to uvod v

pravilno japonsko kopanje.

Od dveh prostih dni sem prvega uporabil za obisk v restavraciji gospoda Sakegáua. Ni je bilo težko najti, že zato ne, ker je nad vhodom v veliki angleških črkah blestelo ime Fool Moon ... (namesto Full Moon). Morda namenoma, kdo ve? ... Gospodu Sakegáua nise nič omenil. Najbrž so me misli premagale ob jedehj, ki mi jih je Sakegáua tako neprisiljeno nudil. Naj omenim le eno: sükuyaki, kar mi "udomačeni" izgovarjamo "skjaki": tanki zrezki govejega mesa se kuhajo obenem z mladimi čebulam, užitnimi listi krizanteme, gobicami in neke vrste fižolovo skuto. Goveje meso je možno nadomestiti s kuretino ali svinjino. Cenjenim bralkam in bralcem želim, da bi kda to čudovito zmes pokusili; prostora za razočaranje ne bo nikjer ...!

Ker ni bilo drugih gostov, se gospod Sakegáua (po zaprošenem in s smehljajem danem dovoljenju) usede meni naproti:

»Se spominjate človeka s črnimi očali? In dveh kovčkov, ki sta z njim izginila? Tisti človek s črnimi očali je bil detektiv osrednje policije. Že na naslednji postaji je izstopil brez črnih očal in odnesel kovčka v oddelek za sumljive predmete. En kovček je imel dvojno dno in pod tanko vezano ploščo so našli - kaj mislite?«

»Nimam pojma,« po pravici odgovorim.

Tiše kot doslej - a v čisto navadnem tonu - reče:

»Heroin.« Potem doda: »Za nekoga v tem zdravilišču. Več ne vem. Morda je to zdravilišče le prehodna postaja za Hong Kong.«

Po zadnjem grižljaju skjákija malce razmišljeno rečem:

»Ubogi ljudje, ki si z mamili skušajo doseči resnično življenje. Kot kristjan sem prepričan, da nam le Kristus lahko spremeni življenje.«

Sakegáua se vljudno smehlja.

»Trenutek, prosim,« mi reče in se čez čas vrne iz lepo zagrnjene kuhinje s steklenico in dvema kozarčkoma japonskega riževega žganja, ki ga imenujemo sáke. Imenova bi ga - odvisno od okoliščin - "pečat prijateljstva".

V tem "duhu" ga pokusite. Ne boste razočarani.